

ÚJ MAGYARORSZÁG
VIDÉKFEJLESZTÉSI PROGRAM
2007-2013

Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap:
a vidéki területekbe beruházó Európa

Az Ófehértói lőtér (HUHN20062) kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület fenntartási terve

Debrecen

2014

Ügyfél

Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság

Együttműködő partner

BioAqua Pro Környezetvédelmi Szolgáltató és Tanácsadó Kft.
E-misszió Természet- és Környezetvédelmi Egyesület.

Vezető szakmai koordinátor

Dr. Magura Tibor

Szakmai koordinátor

Molnár Attila
Olajos Péter

Vezető természettudományi szakértő

Dr. Müller Zoltán

Vezető agrárgazdálkodási szakértő

Tóth Sándor

Közreműködő szakértők

Dr. Forgács Zoltán
Juhász Krisztina
Hauberger Júlia
Dr. Ködöböcz Viktor
Lukács Attila
Barcánfalvi Péter

© Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság 2014

Ez a dokumentáció a szerzői jogról szóló 1999. évi LXXVI. törvény értelmében szerzői jogvédelem alatt áll. A dokumentáció nyilvános, a megfelelő hivatkozások mellett szabadon felhasználható és terjeszthető!

Tartalomjegyzék

I. Natura 2000 fenntartási terv	5
1. A terület azonosító adatai.....	6
1.1. Név	6
1.2. Azonosító kód	6
1.3. Kiterjedés	6
1.4. A kijelölés alapjául szolgáló fajok és/vagy élőhelyek	6
1.5. Érintett települések	6
1.6. Egyéb védettségi kategóriák.....	6
1.7. Tervezési és egyéb előírások.....	6
2. Veszélyeztető tényezők.....	8
3. Kezelési feladatok meghatározása	10
3.1. Természetvédelmi célkitűzés, a terület rendeltetése	10
3.2. Kezelési javaslatok	10
3.2.1. Élőhelyek kezelése	11
3.2.2. Élőhely-rekonstrukció és élőhelyfejlesztés	18
3.2.3. Fajvédelmi intézkedések.....	18
3.2.4. Kutatás, monitorozás	18
3.2.5. Mellékletek	19
3.3. A kezelési javaslatok megvalósításának lehetséges eszközei a jogi háttér és a tulajdonviszonyok függvényében.....	20
3.3.1. Agrártámogatások.....	20
3.3.2. Pályázatok.....	22
3.3.3. Egyéb.....	22
3.4. A terv egyeztetési folyamatának dokumentációja.....	23
3.4.1. Felhasznált kommunikációs eszközök.....	23
3.4.2. A kommunikáció címzettjei.....	23
3.4.3. Egyeztetés hatósági és területi kezelő szervekkel	27
II. A Natura 2000 fenntartási terv készítését megalapozó dokumentáció.....	28
1. A tervezési terület alapállapot jellemzése	29
1.1. Környezeti adottságok.....	29
1.1.1. Éghajlati adottságok	29
1.1.2. Vízrajzi adottságok	29
1.1.3. Talajtani adottságok	29
1.2. Természeti adottságok.....	30
1.2.1. A tervezési területen előforduló közösségi jelentőségű élőhelyek.....	30
1.2.2. A tervezési területen előforduló közösségi jelentőségű növényfajok	32
1.2.3. A tervezési területen előforduló közösségi jelentőségű állatfajok	32
1.2.4. A tervezési területen előforduló egyéb jelentős fajok	34
1.3. Területhasználat	34
1.3.1. Művelési ág szerinti megoszlás	34
1.3.2. Tulajdoni viszonyok	34
1.3.3. Területhasználat és kezelés.....	34
2. Felhasznált irodalom	37
3. Térképek.....	38

ÚJ MAGYARORSZÁG
VIDÉKFEJLESZTÉSI PROGRAM
2007-2013

Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap:
a vidéki területekbe beruházó Európa

I. Natura 2000 fenntartási terv

1. A terület azonosító adatai

1.1. Név

Tervezési terület neve:	Ófehértói lőtér kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület (kjTT)
-------------------------	---

1.2. Azonosító kód

Tervezési terület azonosítója:	HUHN20062
--------------------------------	-----------

1.3. Kiterjedés

Tervezési terület kiterjedése:	159,06 ha
--------------------------------	-----------

1.4. A kijelölés alapjául szolgáló fajok és/vagy élőhelyek

1.4.1. Jelölő élőhelyek

- 6260* – Pannon homoki gyeppek
- * kiemelt jelentőségű élőhely

1.4.2. Jelölő fajok

- Ürge (*Spermophilus citellus*)
- Magyar futrinka (*Carabus hungaricus*)

1.5. Érintett települések

Szabolcs-Szatmár-Bereg megye: Ófehértó

A tervezési terület által érintett helyrajzi számok listáját az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekkel érintett földrészekről szóló 14/2010. (V. 11.) KvVM rendelet (a továbbiakban: KvVM rendelet) tartalmazza. A Natura 2000 területek által érintett helyrajzi számokat és így a Natura 2000 jogi státuszt is a KvVM rendelet rögzíti, térképi megjelenítéssel is. A jogi jelleg a megosztással keletkező utód helyrajzi számokra is kiterjed

1.6. Egyéb védettségi kategóriák

A tervezési terület az Országos ökológiai hálózat ökológia folyosó övezetének része (100%).

1.7. Tervezési és egyéb előírások

1.7.1. Természetvédelmi kezelési terv

A tervezési területre természetvédelmi kezelési terv nem vonatkozik.

1.7.2. Településrendezési eszközök

- Szabolcs-Szatmár-Bereg Megye Közgyűlésének 19/2011 (XII.1.) önkormányzati rendelete

Szabolcs-Szatmár-Bereg Megye Területrendezési terve elfogadásáról

- Ófehértó község szabályozási terve és helyi építési szabályzat - 10/2006. (V.13.) önkormányzati rendelet

1.7.3. Körzeti erdőtervek és üzemtervek

Körzeti erdőterv: Baktalórántházai erdészeti tervezési körzet erdőterve (**Érvényes:** 2009.01.01 - 2018.12.31). Törzskönyvi szám: 27/2009. kelt: 2010.augusztus 2.

1.7.4. Körzeti vadgazdálkodási tervek és üzemtervek

I/5. Szabolcs-Szatmár-beregi apróvadas körzet vadgazdálkodási terve. **Érvényes:** 2014-ig. (Készítését az Országos Vadgazdálkodási Adattár koordinálta.)

Völgyfű Vadásztársaság, Ófehértó (vadgazdálkodási egység kódszáma: 15-853610-1-4-1) vadgazdálkodási üzemterve. **Érvényes:** 2017-ig. Kelt: 2006. december 15. Jóváhagyta: Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei MGSzH, Földművelésügyi Igazgatóság, Vadászati és Halászati Osztály

1.7.5. Halgazdálkodási tervek

Halgazdálkodási terv a területre nem vonatkozik.

1.7.6. Vízyűjtő-gazdálkodási terv

Lónyai-főcsatorna alegység vízgyűjtő-gazdálkodási terve - Közreadta a FETIKÖVIZIG és a Vízügyi és Környezetvédelmi Központi Igazgatóság. Esedékes felülvizsgálat éve: 2015.

2. Veszélyeztető tényezők

Kód	Veszélyeztető tényező neve	Jelentősége (H = nagy, M = közepes, L = kis)	Érintett terület nagysága (%)	Milyen jelölő élőhelyre vagy fajra gyakorol hatást?
D01.02	Autópályák, autóutak, fő- és mellékutak	M	5	6260* – Pannon homoki gyepek. A terület északnyugati sarkát metszette át a közelmúltban ezzel csökkentve az élőhely kiterjedését.
E03.03	Inert hulladék	M	5	6260* – Pannon homoki gyepek. A korábbi katonai igénybevétel által érintett területekhez kötődik (elsősorban építési törmelék).
I01	Idegenhonos inváziós fajok jelenléte	M	10	6260* – Pannon homoki gyepek. Egyes foltokon kanadai betyárkóró (<i>Conyza canadensis</i>), emellett némi parlagfű (<i>Ambrosia artemisiifolia</i>) fertőzi a területet. Az akácok felől is kismértékű akác-terjeszkedés áll fenn. Akadnak ezüstfa (<i>Elaeagnus angustifolia</i>) foltok is. Ürge (<i>Spermophilus citellus</i>). Különösen az akácodosó szegélyek, ezüstfa / <i>Elaeagnus angustifolia</i> -foltok okoznak élőhelyvesztést, de a homogén selyemkóró / <i>Asclepias syriaca</i> -állományok is.
I02	Problémát jelentő őshonos fajok	H	20	6260* – Pannon homoki gyepek. Széltippán (<i>Apera spica-venti</i>) elötörése egyes foltokon. Nagyobb gond a siskanád (<i>Calamagrostis epigeios</i>) elötörése. A hazai cserjefajok közül a galagonya (<i>Crataegus monogyna</i>) igen gyors szaporodása tapasztalható. Ürge (<i>Spermophilus citellus</i>). Különösen a galagonyásodó foltok okoznak élőhely-vesztést.
Kód	A területre kívülről ható veszélyeztető tényező neve	Jelentősége (H = nagy, M = közepes, L = kis jelentőségű)	Érintett terület nagysága (%)	Milyen jelölő élőhelyre vagy fajra gyakorol hatást?
I01	Idegenhonos inváziós fajok jelenléte	M	10	6260* – Pannon homoki gyepek, Ürge (<i>Spermophilus citellus</i>). A területet körbevevő akácok felől az akác kismértékű terjeszkedése, esetleg az ott jellemző nitrofitá gyomokkal egyetemben.

Kód	Jövőbeli valószínűsíthető veszélyeztető tényező neve	Jelentősége (H = nagy, M = közepes, L = kis jelentőségű)	Érintett terület nagysága (%)	Milyen jelölő élőhelyre vagy fajra gyakorol hatást?
A02.03	gyepterület átalakítása szántóvá	L	10	6260* – Pannon homoki gyepek, Ürge (<i>Spermophilus citellus</i>). A terület nyugati, északnyugati részén fenyeget, az autópálya metszése táján, a közelmúltban is itt fordult elő, amely a homoki gyepek kiterjedését és a hozzá kötő faj életterét csökkenti.
I01	Idegenhonos inváziós fajok jelenléte	L	20	6260* – Pannon homoki gyepek. Az 5 év szünet után 2012.ben újraindult legeltetés képes kezelni (csak marhával!) a selyemkóró (<i>Asclepias syriaca</i>) problémáját, de a cserjékét-fákét nem, azaz további beavatkozás nélkül akácodosás és ezüstfa (<i>Elaeagnus angustifolia</i>) - terjeszkedés is lehetséges. Ürge (<i>Spermophilus citellus</i>). Élőhelyvesztés. Magyar futrinka (<i>Carabus hungaricus</i>). Veszélyeztető tényező a terület beakácodosása, esetleg a selyemkóró (<i>Asclepias syriaca</i>) terjedése lehet.
I02	Problémát jelentő őshonos fajok	H	20	6260* – Pannon homoki gyepek. További galagonyásodás várható beavatkozás nélkül. A siskanád visszaszorítása még komolyabb gond, úgy tűnik, a szarvasmarha kerüli. Ürge (<i>Spermophilus citellus</i>). A galagonyásodás a faj számára alkalmas élőhelyt szűkíti.

3. Kezelési feladatok meghatározása

3.1. Természetvédelmi célkitűzés, a terület rendeltetése

Általános célkitűzések:

Az Ófehértói lőtér kiemelt jelentőségű természetmegőrzési területté nyilvánításakor az élőhelyvédelmi irányelv 4. cikkének (4) bekezdése alapján a terület természetvédelmi célkitűzései meghatározásra kerültek, valamint kiemelésre kerültek egyes jelölő értékek, amelyeket a kezelés során priritásként kell kezelni. A Natura 2000 területek célkitűzései és prioritásai a területek hivatalos Natura 2000 adatlapjain) találhatóak.

A természetvédelmi célállapot:

A Natura 2000 területen a célállapot, hogy a jelölő közösségi jelentőségű élőhely, a 6260* kódú „pannon homoki gyepek” legalább az alapállapot felmérés során tapasztalt nagyságban, karakterüket megőrizve, a területen található természetes, egyéb élőhelyeket is magában foglaló mozaik formájában, az azokat fenntartó gazdálkodás keretében fennmaradjanak.

A terület élőhelyei maradjanak olyan állapotban, hogy a közösségi jelentőségű fajok – magyar futrinka (*Carabus hungaricus*), ürge (*Spermophilus citellus*) - számára alkalmas élőhelyül szolgáljanak hosszú távon is.

A megjelölt prioritások szerinti célállapot megvalósításakor arra kell törekedni, hogy a terület egyéb természetes, közösségi jelentőségű (de nem jelölő) élőhelyek kiterjedésének, karakterének, egységes táji megjelenésének, természetes biológiai sokféleségének fennmaradása is biztosítható legyen, különös tekintettel az ott előforduló, jelentős értéket képviselő védett fajok igényeire.

A célállapot eléréséhez rendelt célkitűzések:

- A homoki gyepeken az akác (*Robinia pseudoacacia*) és a selyemkóró (*Asclepias syriaca*), illetve egyéb inváziós növényfajok terjedésének megakadályozása. A gyepeken az erdőszélek felől terjedő akácot javasolt rendszeresen visszaszorítani, a beakácosodott részeket nem javasolt erdőként üzemtervezni, hanem rajtuk a gyeperhelyreállítás a cél.
- Szükség esetén cserjeirtás/ritkítás.
- Roncsolt, bolygatott területek gyommentesítése.
- Ellenőrzött, természetvédelmi kezelésnek megfelelő legeltetés elősegítése, az esetleg szükséges kíméleti területek kijelölésével.
- Fokozott ellenőrzés a gyepet károsító tevékenységek (homokbányászat, beszántás, gépjárműves közlekedés) megakadályozására.

A tervezési terület nem érint madárvédelmi területet.

3.2. Kezelési javaslatok

A Natura 2000 területre vonatkozó természetvédelmi célkitűzések eléréséhez a terület egyes részei eltérő kezelést igényelnek, figyelembe véve az ott előforduló élőhelyeket, fajokat, és az ott jellemző gazdálkodási formákat. A kezelési, fenntartási, és részben az élőhely-rekonstrukciós és fejlesztési javaslatokat ezért a Natura 2000 terület egyes lehatárolt részegységeire, az úgynevezett kezelési egységek (KE) vonatkozóan rendszerezi a fenntartási terv (a kezelési egységek térbeli elhelyezkedését a 3.2.5. melléklet térképei mutatják be). Az egyes kezelési egységekre nem vonatkoztatható fajvédelmi, kutatási és monitorozási javaslatokat a 3.2.3. - 3.2.4. fejezetben tárgyalja a fenntartási terv.

3.2.1. Élőhelyek kezelése (Kezelési egységek – KE)

A kezelési javaslatok esetében élesen el kell választani a kötelező jellegű, jogszabályban előírt korlátozásokat, illetve az önkéntes vállalásokat. A 275/2004 (X. 8.) Kormányrendelet 4.§ 5. pontja alapján „(5) A fenntartási terv a Natura 2000 terület kezelésére vonatkozó javaslatokat, valamint ezek megvalósításának lehetséges eszközeit tartalmazza, és jogszabály eltérő rendelkezése hiányában kötelező földhasználati szabályokat nem állapít meg.”

Az itt megfogalmazott előírás-javaslatok célja, hogy a kezelési egységekben előforduló közösségi jelentőségű értékek, a jelenlegi gazdálkodási gyakorlat és adottságok alapján javaslatot tegyenek a gazdálkodás kívánatos módjára. Ennek érdekében itt megfogalmazásra kerülnek olyan előírás-javaslatok, amelyek alapul szolgálnak a jövőbeli támogatási programok kidolgozásához. A gazdálkodók számára ezek az előírás-javaslatok a jelen terv alapján kötelezettséget nem jelentenek, betartásuk csak támogatási programon keresztül, önkéntes vállalás formájában válhat csak kötelezővé. A már más jogszabály vagy hatósági eszköz alapján létező előírások esetében azok kötelező jellegét értelemszerűen az azt megalapozó jogszabály, vagy hatósági eszköz támasztja alá, jelen fenntartási terv ezekre az előírásokra csak utalást tesz.

Az Ófehértói lőtér Natura 2000 területen az előforduló élőhelyek, fontosabb fajok és gazdálkodási módok alapján 6 kezelési egység lehatárolása indokolt, amelyek térképi megjelenítését a 3.2.5 mellékletek fejezet mutatja be. A kezelési egységek lehatárolása a 2013-ban tapasztalt természeti adottságok alapján történt, 1:10.000 alapléptékben. A térképi lehatárolás léptékét figyelembe véve a kezelési egységek határai (különösen nem mesterséges vonalat, pl. szántó, csatorna határ követő egységek esetén) nem szigorúan véve rögzítettek, hanem 10-20 méteres átmeneti sávban értelmezhetők. A kezelések, beavatkozások gyakorlati tervezésénél emellett figyelembe szükséges venni, hogy a természeti adottságok, élőhelyek spontán változásai miatt a kezelési egységek egymáshoz viszonyított határai megváltozhatnak. A fentiek alapján tehát a kezelési egységek térbeli lehatárolása a fenntartási terv gyakorlati átültetése esetén áttekinthető, iránymutató jellegű információnak tekintendő, aminek pontosítását magán a területen, az adott időszak aktuális állapotának megfelelően kell elvégezni.

KE-1 kezelési egység

(1) Meghatározása: A tervezési terület északnyugati szögletét átvágó M3 autópálya kb. 60 m széles pásztaja. Hosszútávon a szegélye jelentős gyomforrás lehet, ezen túlmenően, ismeretlen mértékű lég- és zajszennyezés forrása.

(2) Érintettség vizsgálata:

- A kezelési egység meghatározó élőhelytípusai (Á-NÉR 2011 kódok szerint): út- és vasúthálózat (U11)
- Natura 2000 élőhelyek: -

(3) Gazdálkodáshoz kötődő kezelési javaslatok:

a) Kötelezően betartandó előírások

A Natura 2000 területekre vonatkozó kezelési jellegű kötelező előírások és korlátozások a fenntartási terv elfogadásának időpontjában a kezelési egység élőhelytípusaira nincsenek.

b) Önkéntesen vállalható előírás-javaslatok

Önkéntesen vállalható előírások a kezelési egységre vonatkozóan: .
GY107 - Az inváziós gyomok virágzásban történő kaszálása kötelező.

(4) Élőhely-rekonstrukciós és élőhelyfejlesztési javaslatok:

Az autópálya déli oldalán takaró fásítást-bokrosítást lenne célszerű létesíteni, a területen őshonos fa- és cserjefaj(ok)kal: szürke nyár (*Populus x canescens*), kökény (*Prunus spinosa*), galagonya (*Crataegus monogyna*).

(5) Erdőtelepítésre vonatkozó javaslat:

A kezelési egység területén az erdőtelepítés nem javasolható.

(6) Gazdálkodáshoz nem köthető javaslatok

Gazdálkodáshoz nem köthető jellegű kezelési javaslatok a kezelési egységre vonatkozóan nem merülnek fel.

(7) Kezelési javaslatok indoklása:

A jelzett légszennyezés és zajszennyezés mérséklése indokolja a fásítás megvalósítását, mely bokor-takarással lényegesen hatékonyabb. Ez az ürge (*Spermophilus citellus*) esetében segítheti az autópályához közelebb eső, a zavarást kivéve a faj számára jó minőségű élőhelyfoltok visszafoglalását.

KE-2 kezelési egység

(1) Meghatározása: A tervezési terület északnyugati szögletében elhelyezkedő kiterjedt szántó, a '90-es években nagyrészt még legelőterület. Az utóbbi években az autópálya átvágta, ezért ma a valóságban két, teljesen elkülönülő MEPAR-blokkhoz tartozik.

(2) Érintettség vizsgálata:

- A kezelési egység meghatározó élőhelytípusai (Á-NÉR 2011 kódok szerint): egyéves, intenzív szántóföldi kultúrák (T1)
- Natura 2000 élőhelyek: -

(3) Gazdálkodáshoz köthető, támogatási rendszerbe illeszthető kezelési javaslatok

a) Kötelezően betartandó előírások

A Natura 2000 területekre vonatkozó kezelési jellegű kötelező előírások és korlátozások a fenntartási terv elfogadásának időpontjában a kezelési egység élőhelytípusaira nincsenek.

b) Önkéntesen vállalható előírás-javaslatok

Önkéntesen vállalható előírások a kezelési egységre vonatkozóan: .

SZ19 - Kizárólag környezetkímélő besorolású növényvédő szerek alkalmazása engedélyezett.

SZ63 - Tájidegen fűmagkeverékkel történő vetés tilos.

GY118 - Élőhelyrekonstrukció

(4) Élőhely-rekonstrukciós és élőhelyfejlesztési javaslatok:

Megfontolandó lenne az autópályától délre eső terület visszagyepesítése, vagy rendszeres tarlólegeltetés mellett a spontán gyepesedés ráhagyása. Ez esetben a tervezés terület szinte teljes egésze gyep művelési ágba kerülne, és egységesen kezelhetővé válna, nem is beszélve a jelölő élőhely növekedése miatt várható pozitív hatásról.

(5) Erdőtelepítésre vonatkozó javaslat:

A kezelési egység területén az erdőtelepítés nem javasolható.

(6) Gazdálkodáshoz nem köthető javaslatok

Gazdálkodáshoz nem köthető jellegű kezelési javaslatok a kezelési egységre vonatkozóan nem merülnek fel.

(7) Kezelési javaslatok indoklása:

Intenzív szántóterület. Jelenleg gyomosodás, bemosódás nem tapasztalható irányából a keletre és délre szomszédos KE-3, KE-4 és KE-5-höz tartozó homoki gyepek irányába. Művelése során a jövőben is törekedni kell a művelési ág határainak pontos betartására, mely kissé bizonytalan lehatárolású a terepen, bár az elmúlt 10-15 évben nem volt tapasztalható érdemi gyepelszántás. Egyébként a tervezési területen jelenleg nem okoz problémát, de hosszabb távon a szántó művelésre megadott előírás-javaslatok közvetve segítik a homoki gyep megőrzését, illetve gátolják a potenciális veszélyként jelentkező gyomosodás vagy bemosódás káros hatásait.

KE-3 kezelési egység

(1) Meghatározása: A tervezési terület különböző részein elhelyezkedő, különböző mértékben cserjésedett legelők. Az érintett cserjefajok az egybibés galagonya, kisebb mértékben kökény. Ez a cserjésedés igen változó sűrűségű, van, ahol ligetes megjelenésű, van azonban olyan is, ahol a legelő állatok mozgását már akadályozza, vagy éppen lehetetlenné teszi.

A cserjék között a „Pannon homoki gyepek” jelölő élőhely foltjai, és az ürge (*Spermophilus citellus*) kisebb állományai előfordulnak.

(2) Érintettség vizsgálata:

- A kezelési egység meghatározó élőhelytípusai (Á-NÉR 2011 kódok szerint): galagonyás-kökényes-borókás száraz cserjések (P2b), jellegtelen száraz-félszáraz gyepek (OC), homoki sztyeprétek (H5b)

- A kezelési egységben csekély kiterjedésben előforduló egyéb élőhelytípusok (Á-NÉR 2011 kódok szerint): akácültetvények (S1), nemesnyárasok (S2)

- Natura 2000 élőhelyek: 6260* – Pannon homoki gyepek

(3) Gazdálkodáshoz kötődő kezelési javaslatok:

a) Kötelezően betartandó előírások

A gyepek esetén kötelezően betartandó előírásként a Natura 2000 gyepterületek fenntartásának földhasználati szabályairól szóló 269/2007 (X.18.) Korm. rend. előírásait szükséges alapul venni.

b) Önkéntesen vállalható előírás-javaslatok

- GY01 Felülvetés nem megengedett.
- GY02 Vegyszeres gyomirtás nem megengedett.
- GY09 Fogasolás nem megengedett.
- GY10 Tárcsázás nem megengedett.
- GY11 Hengerezés nem megengedett.
- GY12 Gyepszellőztetés nem megengedett.
- GY14 Felázott talajon mindennemű munkavégzés tilos.
- GY15 Tüzpázták létesítése nem megengedett.

(4) Élőhely-rekonstrukciós és élőhelyfejlesztési javaslatok:

Cserjeirtás elvégzése a terület további legeltetéses hasznosítása lehetőségének megteremtése érdekében, amely remélhetően megakadályozza a terület visszacserjésedését. Az érintett gazdálkodó, a terület bérlője ezt 2014. év folyamán szándékozik megvalósítani, várhatóan augusztus 15-ét követően. A feladat részben szárazúzással, részben már csak fakivágással lesz megoldható. A beavatkozás mechanikus, vegyszerek alkalmazása nélkül. Az idősebb cserjéket már ki kell vágni, máshol a szárazzás elegendő.

(5) Erdőtelepítésre vonatkozó javaslat:

A kezelési egység területén az erdőtelepítés nem javasolható.

(6) Gazdálkodáshoz nem köthető javaslatok

A kezelési egység területén olyan tevékenység, amely a természetközeli élőhelyek területének csökkenésével jár (beépítés, vonalas létesítmények kialakítása) nem javasolható.

(7) Kezelési javaslatok indoklása:

A tervezési területen jelenleg tapasztalható becserjésedés a legeltetés 2007 és 2011 közötti felhagyásának köszönhető, melynek következtében a jelölő értékeket, az ürgét (*Spermophilus citellus*) és a 6260* - Pannon homoki gyepek jelölő élőhely feltjait itt érte a legnagyobb mennyiségi veszteség. Amennyiben a tervezett rekonstrukciót követően a legeltetés kiterjeszhető, azt a KE-4-nél leírtak szerint érdemes a továbbiakban folytatni.

Mivel a galagonya tápnövénye néhány fontos, védett lepkefajnak (sárga és barna gyapjasszövő (*Eriogaster catax* és *Eriogaster lanestris*)), célszerű az idősebb, szebb példányokból néhányat megtartani. Változó borítottságban, de kisebb, sűrűbb foltokat is hagyva, mert ezen lepkéknél a későbbi (fejlettebb) hernyóstádiumoknak gazdanövényt kell váltaniuk, különben leáll a fejlődésük.

KE-4 kezelési egység

(1) Meghatározása: Elsősorban a tervezési terület szélein, de azon belül elhelyezkedő akácok, nemesnyárasok, melyek gyakran, különböző mértékben homoki gyepek fragmentumokkal keverednek. A magasabb buckáknál a 6260* - Pannon homoki gyepek jelölő élőhely szép fragmentumai találhatóak.

(2) Érintettség vizsgálata:

- A kezelési egység meghatározó élőhelytípusai (Á-NÉR 2011 kódok szerint): akácültetvények (S1), nemesnyárasok (S2), jellegtelen száraz-félszáraz gyepek (OC), homoki sztyeprétek (H5b)

- A kezelési egységben csekély kiterjedésben előforduló egyéb élőhelytípusok (Á-NÉR 2011 kódok szerint): homoki sztyeprétek-jellegű száraz-félszáraz gyepek (H5bxOC)

- Natura 2000 élőhelyek: 6260* – Pannon homoki gyepek

(3) Gazdálkodáshoz kötődő kezelési javaslatok:

a) Kötelezően betartandó előírások

A kis arányban még jelen levő gyepek esetén kötelezően betartandó előírásként a Natura 2000 gyepterületek fenntartásának földhasználati szabályairól szóló 269/2007 (X.18.) Korm. rend. előírásait szükséges alapul venni.

Erdők esetében:

- az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból a Natura 2000 erdőterületeken történő gazdálkodáshoz nyújtandó kompenzációs támogatás részletes szabályairól szóló 41/2012. (IV. 27.) VM rendelet

- vonatkozó erdőterv rendelet, körzeti erdőterv: Baktalórántházai erdészeti tervezési körzet erdőterve (**Érvényes:** 2009.01.01 - 2018.12.31). Törzskönyvi szám: 27/2009. kelt: 2010.augusztus 2. (A 2011. évi körzeti erdőtervezésre vonatkozó tervezési alapelvekről, valamint az érintett körzeti erdőtervek alapján folytatott erdőgazdálkodásról szóló 96/2011. (X. 17.) VM rendelet alapján készült.)

b) Önkéntesen vállalható előírás-javaslatok

GY01	-	Felülvetés nem megengedett
GY02	-	Vegyszeres gyomirtás nem megengedett.
GY09	-	Fogasolás nem megengedett.
GY10	-	Tárcsázás nem megengedett
GY12	-	Hengerezés nem megengedett
GY14	-	Gyepszellőztetés nem megengedett
GY15	-	Tűzpázták létesítése nem megengedett
GY41	-	Legeltetési sűrűség 0,2-1,0 állategység/ha.
GY67	-	Legeltethető állatfaj: szarvasmarhafélék
GY68	-	Legeltethető állatfaj: juh.
GY113	-	A terület max. 30 %-a kezelhető tisztító kaszálással.
E12	-	A tisztások fátlan állapotban tartása, tisztásként való további nyilvántartása.
E69	-	A környező gyepterületek védelme érdekében az erdészeti tájidegen fafajok alkotta állományok terjeszkedésének megakadályozása.

(4) Élőhely-rekonstrukciós és élőhelyfejlesztési javaslatok:

A kezelési egység területén élőhely-rekonstrukciós vagy élőhelyfejlesztési javaslat nem merült fel. További akác előretörése esetén annak levágása és kontakt vegyszeres visszaszorítása válhat szükségessé. A mechanikus irtás önmagában ugyanis elégtelen lehet, és az akácot tüskéi már sarj korában is megvédi attól, hogy a legelő állat visszaszorítsa.

(5) Erdőtelepítésre vonatkozó javaslat:

A kezelési egység területén további erdőtelepítés nem javasolható. Célszerű fenntartani a ligetes

szegélyt a legelő felől. Ezt szolgálhatja a mérsékelt legeltetés a szomszédos gyepek felől.

(6) Gazdálkodáshoz nem köthető javaslatok

A kezelési egység területén olyan tevékenység, amely a természetközeli élőhelyek területének csökkenésével jár (beépítés, vonalas létesítmények kialakítása) nem javasolható.

(7) Kezelési javaslatok indoklása:

A többfelé értékes homoki gyepragmentumok megléte, az akácokba tagolódó gyeppoltok fenntartása a cél. Az akác terjeszkedési hajlama a legkülönbözőbb vízellátottságú homoki gyepeken gyakori, különösen, ha azok akácokkal szomszédosak. Emiatt, a kezelési egységgel szomszédos jelölő élőhelyekre veszélyforrást jelenthet, aminek az elhárítására ugyancsak törekedni kell.

KE-5 kezelési egység

(1) Meghatározása: A tervezési terület nagy részét kitevő homoki legelő, melyen szarvasmarhatartás folyik. A „Pannon homoki gyepek” jelölő élőhely, továbbá az ürge (*Spermophilus citellus*) és magyar futrinka (*Carabus hungaricus*) állomány túlnyomó része itt fordul elő, azaz ez a kezelési egység a jelölő értékek fő koncentrációs helye is egyben. Kisebb, mélyebb fekvésű, de legeltetett részek azok, melyek nem sorolódnak a jelölő élőhelyhez. Kismértékben – foltosan - gyomosodik, siska nádtippannal és selyemkóróval.

A terület egyetlen jószágjártatást képez, a legmagasabb buckatetőktől a legmélyebb laposokig, ahol gyakorlatilag nem zajlik más típusú gyeppasztorlás, és érdeemben más típusú, tágabb értelemben vett élőhelykezelés sem.

(2) Érintettség vizsgálata:

- A kezelési egység meghatározó élőhelytípusai (Á-NÉR 2011 kódok szerint): homoki sztyeprétek (H5b), homoki sztyeprétek-jellegtelen száraz-félszáraz gyepek (H5bxOC), jellegtelen fátlan vizes élőhelyek-jellegtelen üde gyepek (OAxOB)

- A kezelési egységben csekély kiterjedésben előforduló egyéb élőhelytípusok (Á-NÉR 2011 kódok szerint): jellegtelen fátlan vizes élőhelyek (OA)

- Natura 2000 élőhelyek: 6260* – Pannon homoki gyepek

(3) Gazdálkodáshoz kötődő kezelési javaslatok:

a) Kötelezően betartandó előírások

A gyepek esetén kötelezően betartandó előírásként a Natura 2000 gyepterületek fenntartásának földhasználati szabályairól szóló 269/2007 (X.18.) Korm. rend. előírásait szükséges alapul venni.

b) Önkéntesen vállalható előírás-javaslatok

GY01	-	Felületés nem megengedett
GY02	-	Vegyszeres gyomirtás nem megengedett.
GY09	-	Fogasolás nem megengedett.
GY10	-	Tárcsázás nem megengedett
GY12	-	Hengerezés nem megengedett
GY14	-	Gyepszellőztetés nem megengedett
GY15	-	Tüzpászták létesítése nem megengedett

- GY18 - Kizárólag legeltetéssel történő hasznosítás.
- GY41 - Legeltetési sűrűség 0,2-1,0 állategység/ha.
- GY67 - Legeltethető állatfaj: szarvasmarhafélék.
- GY68 - Legeltethető állatfaj: juh.
- GY113 - A terület max. 30 %-a kezelhető tisztító kaszálással.

(Mindez azonban nem az adott kezelési egység egész területére vonatkoztatva értendő, hanem azon belül a ténylegesen legelőgyomok uralta részekre, melyeken egyébként a gyep ápolása kötelező.)

- GY116 - Gyepterületen trágyaszarvas kialakítása tilos.

(4) Élőhely-rekonstrukciós és élőhelyfejlesztési javaslatok:

A kezelési egység területén élőhely-rekonstrukciós vagy élőhelyfejlesztési javaslat nem merült fel.

(5) Erdőtelepítésre vonatkozó javaslat:

A kezelési egység területén az erdőtelepítés nem javasolható.

(6) Gazdálkodáshoz nem köthető javaslatok

A kezelési egység területén olyan tevékenység, amely a természetközeli élőhelyek területének csökkenésével jár (beépítés, vonalas létesítmények kialakítása) nem javasolható.

(7) Kezelési javaslatok indoklása:

A homoki gyepek legoptimálisabb természetvédelmi kezelése hosszú távon a birkával vagy szarvasmarhával történő mérsékelt legeltetés, mely lehetőség szerint térben és időben változatos módon valósul meg. Ide értendő az esetleges pihenőhelyek váltogatása, a jószágűrűség változtatása a GY41 önkéntes előírás intervallumán belül, az adott részterület meglegeltetésének időszaka az adott évben (pl. az egyik évben kihajtáskor, a következőben nyár közepén, azt követően nyárelőn és így tovább, de kizárólag a működési terület szerint érintett nemzeti park igazgatósággal egyeztetett legeltetési terv alapján).

Általánosságban megállapítható, hogy jelenleg a jószág kellő mozgatás mellett, megfelelő módon van terelve a területen. Remélhető, hogy a jelenlegi területhasználat idővel visszaszorítja az 5 év legeltetésből kihagyás idején felszaporodott gyomfajokat is. A területen 2007-2011-ig ugyanis nem volt érdemi legeltetés, ez alatt a gyep gyomosodott és cserjésedett is (lásd még KE-3).

KE-6 kezelési egység

(1) Meghatározása: A tervezési terület nyugati részén található állattartó telep, és a tőle délnyugatra, a földülő túloldalára eső jószágállás területe.

(2) Érintettség vizsgálata:

- A kezelési egység meghatározó élőhelytípusai (Á-NÉR 2011 kódok szerint): telephelyek, roncsterületek és hulladéklerakók (U4), tanyák, családi gazdaságok (U10)

- Natura 2000 élőhelyek: -

(3) Gazdálkodáshoz kötődő kezelési javaslatok:

a) Kötelező előírások és korlátozások

A Natura 2000 területekre vonatkozó kezelési jellegű kötelező előírások és korlátozások a fenntartási terv elfogadásának időpontjában a kezelési egység élőhelytípusaira nincsenek.

b) Önkéntesen vállalható előírások

Önkéntesen vállalható előírások a kezelési egységre vonatkozóan nem adhatók meg.

(4) Élőhely-rekonstrukciós és élőhelyfejlesztési javaslatok:

A kezelési egység területén élőhely-rekonstrukciós vagy élőhelyfejlesztési javaslat nem merült fel.

(5) Erdőtelepítésre vonatkozó javaslat:

A kezelési egység területén az erdőtelepítés nem javasolható.

(6) Gazdálkodáshoz nem köthető javaslatok

Gazdálkodáshoz nem köthető jellegű kezelési javaslatok a kezelési egységre vonatkozóan nem merülnek fel.

(7) Kezelési javaslatok indoklása:

A tervezési területre jelenleg nem gyakorolnak negatív hatást, de potenciálisan gyomosodás, inváziós fajok (selyemkóró *Asclepias syriaca*, gyalogakác *Amorpha fruticosa*) terjedése felléphet.

3.2.2. Élőhely-rekonstrukció és élőhelyfejlesztés

Az élőhely-rekonstrukciós és élőhelyfejlesztési javaslatokat a dokumentáció 3.2.1. fejezetben, az kezelési egységekre vonatkozó kezelési javaslatokkal egységes szerkezetben tárgyalja.

3.2.3. Fajvédelmi intézkedések

A tervezési terület jelölő fajainak védelme alapvetően az élőhelyek megfelelő kezelésén keresztül biztosítható, a 3.2.1. fejezetben részletezett élőhelykezelési javaslatok alapján. Specifikus fajvédelmi intézkedésként általánosan merül fel az ürge (*Spermophilus citellus*) számára fontos, szúrós legelőgyomok részbeni meghagyása.

A magyar futrinka (*Carabus hungaricus*) állománya a területen viszonylag jelentős és kiterjedt. A faj érdekében a homoki gyepek legeltetési kezelése megfelelő, azonban a túllegtetést mindenképpen el szükséges kerülni.

3.2.4. Kutatás, monitorozás

A tervezés alapját jelentő 1:10.000 léptékű élőhelytérképezés, illetve a jelölő fajokra vonatkozó botanikai és zoológiai felmérés 2014-ben készült el a teljes területre nézve. A további kutatás és monitorozás tekintetében a 2014-es felmérés eredményeit célszerű alapállapotnak tekinteni.

A jövőben szükséges a területen a kijelölés alapjául szolgáló közösségi jelentőségű élőhelyek kiterjedésének és természetességének, valamint a jelölő fajok állományának nyomon követése. Ezt célszerű kiegészíteni a galagonyalakó lepkefajok, különös tekintettel a sárga és barna gyapjasszövő (*Eriogaster catax* és *Eriogaster lanestris*) esetleges hernyófészek-térképezésével.

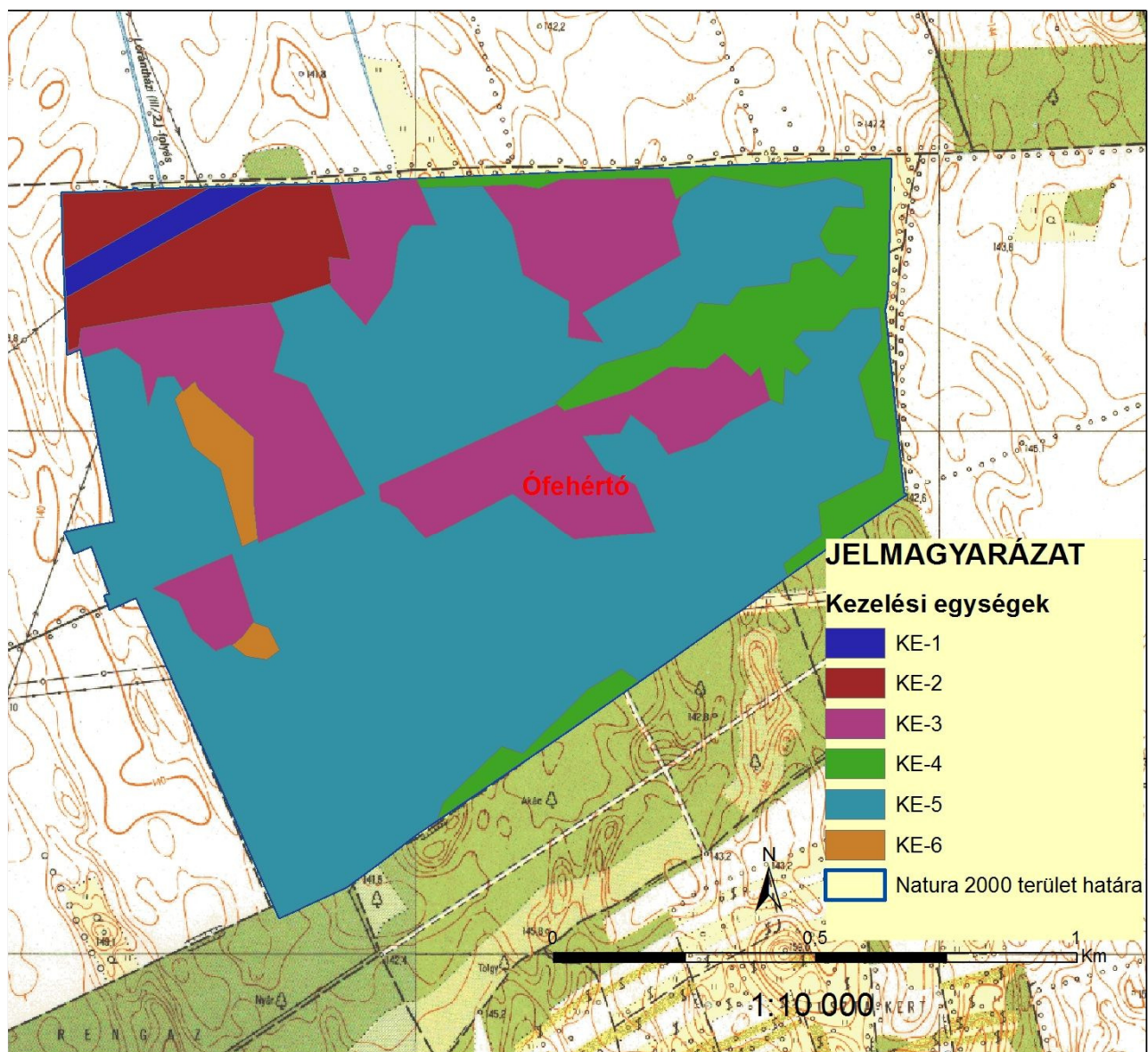
A jelölő élőhelyek monitorozására javasolható 10-12 évente az NBmR protokoll szerinti élőhelyterképezés elvégzése. Az élőhelyek ennél ritkábban végzett monitorozása vélhetőleg nem ad megfelelő lehetőséget az esetlegesen beinduló negatív folyamatok megváltoztatását célzó idejében történő beavatkozásra. Javasolt a jelölő élőhely (6260* – Pannon homoki gyepek) állományainak változását is egy-egy mintavételi helyen monitorozni, erre alkalmas módszer a közösségi jelentőségű gyepekre vonatkozó módszertan

Az ürge (*Spermophilus citellus*) monitorozását standard NBmR módszer szerinti (lyukszámoláson alapuló) relatív sűrűségbecsléssel indokolt megvalósítani, 5 évente.

A magyar futrinka (*Carabus hungaricus*) esetében a 7-10 évente végzett monitorozás javasolható.

3.2.5. Mellékletek

A gazdálkodáshoz és egyéb területhasználathoz köthető kezelési egységek megjelenítése (2014-es állapot).

3.3. A kezelési javaslatok megvalósításának lehetséges eszközei a jogi háttér és a tulajdonviszonyok függvényében

A tervezési terület egésze az Ófehértói lőtér (HUHN20062) kiemelt jelentőségű természetmegőrzési területbe tartozik, tehát a tervezési területre alapvetően a 275/2004 (X.8.) Kormányrendelet az irányadó.

Ezen túl a terület egyes részei az országos ökológiai hálózat ökológiai folyosó övezetének részei is egyben (ld. 1.6. fejezet).

A tervezési terület legnagyobb részben állami tulajdonban van, a tervezési területen a fenntartási terv elfogadásának időszakában egyetlen gazdálkodó használja. Az elmúlt évtizedekben katonai gyakorlótér volt.

A kezelési javaslatok megvalósítása esetén a fentebb összefoglalt körülményeket kell figyelembe venni.

3.3.1. Agrártámogatások

3.3.1.1. Jelenleg működő agrártámogatási rendszerek

A jelenleg hatályos Mezőgazdasági Parcella Azonosító Rendszer alapján az Ófehértói lőtér kiemelt jelentőségű természet-megőrzési terület Ófehértó közigazgatási területét érintve több fizikai blokkban található. A fizikai blokkok területnagyságának megközelítőleg 90 %-a mezőgazdaságilag támogatható területre esik, melyre agrártámogatás igényelhető.

A fizikai blokkban gazdálkodó mezőgazdasági termelők számára az alábbi agrártámogatási források érhetőek el:

MEPAR Blokkazonosító	teljes terület (ha)	támogatható terület (ha)	KAT
TCE36-1-11	144,26	128,48	-
TEM35-8-11	17,00	16,04	-
TY735-D-11	1,65	1,27	-
TU135-2-11	0,63	0,00	-
TU295-9-11	21,93	20,63	-
TY5W5-5-11	48,41	37,8	-

Egységes területalapú támogatás (SAPS)

A támogatás mértékéről évente a Vidékfejlesztési Miniszter dönt miniszteri rendeletben. A támogatás igénybevételének feltétele, hogy a gazdálkodó maradéktalanul tartsa be az 50/2008.(IV.24.) FVM rendeletben foglaltakat, amely a Helyes Mezőgazdasági és Környezeti állapot feltételrendszereit tartalmazza.

Agrár-környezetgazdálkodási támogatás (AKG)

Középhosszú távú (5 gazdálkodási év) támogatási rendszer, melynek feltételeit a Vidékfejlesztési Miniszter által kiadott miniszteri rendelet szabályoz. Az elérhető támogatás mértéke az extenzív gyepgazdálkodás célprogramban legeltetéses hasznosítás esetén 77 Euró/ha-nak megfelelő

forintösszeg, kaszálásos hasznosítás esetén 40 Euró/ha-nak megfelelő forintösszeg. Ökológiai gyepgazdálkodás célprogramban legeltetési hasznosítás esetén 85 Euró/ha-nak megfelelő forintösszeg, kaszálásos hasznosítás esetén 48 Euró/ha-nak megfelelő forintösszeg érhető el.

Kötelező földhasználati előírások ellenértékéért igényelhető kompenzációs jellegű kifizetések

Tekintettel arra, hogy a 269/2007. (X. 18.) Korm. rendelet alapján földhasználati előírások vannak hatályban a gyepterületekre vonatkozóan, a Natura 2000 gyepterületeken történő gazdálkodáshoz területalapú, kompenzációs támogatás vehető igénybe, melynek értéke 38 EUR/ha évente.

Ehhez hasonlóan, a Natura 2000 irányelveket érvényre juttató jogszabályok végrehajtásával érintett, az Országos Erdőállomány Adattárban nyilvántartott erdőrézset területén felmerülő költségek és jövedelem kiesés ellentételezése céljából a magánkézben lévő, Natura 2000 erdőterületeken történő gazdálkodáshoz kompenzációs támogatás igényelhető, mely az erdő természetességétől, a faállomány korától és összetételétől függően évente 40-230 EUR/ha lehet.

Önkéntesen vállalt előírások nyomán igényelhető mező- és erdőgazdálkodási támogatások

Az agrár-környezetgazdálkodási célprogramok közül az ország egész területén (a támogatható területeken) igénybe vehető *horizontális* szántóföldi, gyepgazdálkodási és ültetvény célprogramok érhetőek el.

Nem termelő mezőgazdasági beruházások

Támogatás vehető igénybe olyan földhasználati intézkedésekre, amelyek gazdálkodáshoz közvetlenül nem kapcsolódnak, ugyanakkor a vidéki táj értékeinek, állat- és növényvilágának fennmaradását szolgálják, ez által növelik a Natura 2000 területek közjóléti értékét, illetve hozzájárulnak a környezetgazdálkodási célok teljesítéséhez.

3.3.1.2. Javasolt agrártámogatási rendszer

Kifejezetten Natura 2000 területekre jelenleg a Natura 2000 gyep- és erdőterületekre vonatkozóan létezik kompenzációs kifizetés. Látható azonban, hogy jelenleg nincsen hatályban szántó kidolgozott földhasználati előírás, illetve ez alapján kompenzációs kifizetés. Ebből adódóan ezekre a területekre csupán az egyéb földhasználati korlátozások (nitrát területekre, védett területekre vonatkozó) vannak érvényben, speciális faj és élőhelyvédelmi intézkedések nincsenek.

A Natura 2000 gyepterületekre vonatkozó jelenlegi földhasználati előírások általános értelemben olyan gyephasználatot támogatnak, amely országos léptéket tekintve általában szükségesek a gyep természetességének megőrzéséhez. Ugyanakkor általánosságukból következően nem képesek kezelni olyan helyi és speciális problémákat, amelyek éppen a jelölő értékek miatt fontosak (egyes kivételes esetekben akár ellent is mondhatnak a Natura 2000 célkitűzéseknek). A fenntartási terv egyik szerepe éppen azoknak a lokális kezelési feladatoknak a meghatározása, amelyek támogatási rendszerbe való beépítése a Natura 2000 célkitűzések szempontjából szükséges.

Az Ófehértói lőtér fenntartási tervének tanulságai alapján az agrártámogatási rendszer módosításával, bővítésével, kiegészítésével kapcsolatban a javaslatok két szintre bontva

képzeltetők el:

Kötelező szint: A terület jelenlegi állapotának megőrzése érdekében szükséges tevékenységek, amelyeket minden Natura 2000 földhasználóra kötelező érvényűen szükséges érvénybe léptetni. Ez a kötelező földhasználati szabályok kibővítésével, illetve a meglévő szabályok módosításával/összehangolásával, és a hozzájuk kapcsolódó kompenzációs kifizetések megváltoztatásával léptethető életbe. Az Ófehértói lőtér Natura 2000 terület vonatkozásában ebbe a körbe illeszthető eszközök a következők:

- A Natura 2000 gyepterületek fenntartásának földhasználati szabályairól szóló 269/2007 (X.18.) Korm. rend. előírásai jelenleg kötelező érvénnyel, 5-10% között határozzák meg a kaszálással hasznosított gyepek esetében a kaszátlanul hagyandó terület nagyságát. Javasolható a jelenlegi szabályozás módosításával a kaszátlanul hagyott terület nagyságának tágabb határok közötti meghatározása.

Önkéntes szint: A terület természeti állapotának javítását szolgáló eszközök, amelyek az egyes területek, kezelési egységek sajátosságainak megfelelően önkéntes vállalat alapján ösztönzik a területhasználat az élőhelyek állapotának javítására, a közösségi jelentőségű fajok populációinak erősítésére. Ezek az eszközök ilyen értelemben átmenetet mutatnak az élőhelyfejlesztési- élőhely-rekonstrukciós támogatások irányába, de nem jelentenek olyan mértékű beavatkozást, ami kifejezetten nagy beruházási igényűek. Az Ófehértói lőtér Natura 2000 terület vonatkozásában ebbe a körbe illeszthető eszközök a következők:

-A Natura 2000 gyepterületeken a legeléstől kímélt területrészek kialakítását ösztönző eszközök.

- A Natura 2000 gyepterületeken a tájidegen fafajú fasorok, delelő fák, facsoportok őshonos fafajává alakítását szolgáló eszközök.

- A Natura 2000 gyepterület- és egyéb fátlan területeken az intenzíven terjedő fásszárúak nagyobb állományainak felszámolását szolgáló eszközök.

3.3.2. Pályázatok

A tervezési területre a természetvédelmi célkitűzések megvalósításával kapcsolatos pályázat nincs folyamatban, sem tervezési fázisban.

3.3.3. Egyéb

A tervezési területre nincs egyéb javaslat.

3.4. A terv egyeztetési folyamatának dokumentációja

3.4.1. Felhasznált kommunikációs eszközök

Kifejtve a 3.4.2. pont alatti táblázatban, összevontan a kommunikáció címzettjeivel.

3.4.2. A kommunikáció címzettjei

<i>Felhasznált kommunikációs eszközök:</i>	<i>A kommunikáció címzettjei:</i>	<i>Időpont, helyszín</i>	<i>Egyéb információ</i>
a) terepbejárás	a) gazdálkodók b) a Natura 2000 területtel érintett földrészek tulajdonosai és vagyongazdálkodói e) a Natura 2000 területen illetékes vagy működési területtel rendelkező területi államigazgatási szervek és települési önkormányzatok o) egyéb indokolt célcsoport: helyi lakosság	2014.08.21. Ófehértó	Részvevők száma: 2
b) falufórum	a) gazdálkodók b) a Natura 2000 területtel érintett földrészek tulajdonosai és vagyongazdálkodói e) a Natura 2000 területen illetékes vagy működési területtel rendelkező területi államigazgatási szervek és települési önkormányzatok o) egyéb indokolt célcsoport: helyi lakosság	2014.08.21. Ófehértó	Részvevők száma: 2
d) önkormányzati közzététel	a) gazdálkodók b) a Natura 2000 területtel érintett földrészek tulajdonosai és vagyongazdálkodói e) a Natura 2000 területen illetékes vagy működési területtel rendelkező területi államigazgatási szervek és települési önkormányzatok o) egyéb indokolt célcsoport: helyi lakosság	2014. augusztus (Ófehértó)	Kifüggesztés darabszáma: 1
e) honlap	a) gazdálkodók b) a Natura 2000 területtel érintett földrészek tulajdonosai és vagyongazdálkodói e) a Natura 2000 területen illetékes vagy működési területtel rendelkező területi államigazgatási szervek és települési önkormányzatok o) egyéb indokolt célcsoport: helyi lakosság	2013.11.14 -től folyamatosan	http://www.emisszio.hu/n2 + facebookon megosztva
f) érintettek levélben vagy e-mailben történő megkeresése és tájékoztatása	e) a Natura 2000 területen illetékes vagy működési területtel rendelkező területi államigazgatási szervek és települési önkormányzatok	2014. július és augusztus	Kiküldött levelek darabszáma: 64
h) sajtóesemény (sajtótájékoztató, sajtókonferencia)	a) gazdálkodók b) a Natura 2000 területtel érintett földrészek tulajdonosai és vagyongazdálkodói e) a Natura 2000 területen illetékes vagy működési területtel rendelkező területi államigazgatási szervek és települési önkormányzatokon) egyéb indokolt célcsoport: helyi lakosság	2013.12.11. 2014.01.30. 2014.07.30.	10 sajtó-megjelenés

A társadalmi egyeztetés szervezése, lebonyolítása, tartalma és eredménye:

- Falufórum időpont és helyszín egyeztetés történt Ófehértó Község Önkormányzatával.
- A fenntartási terv letölthetővé vált és a véleményezhetőségről cikk jelent meg a kommunikációt végző szervezet honlapján.
- A fenntartási terv véleményezhetőségéről sajtótájékoztató került megrendezésre, melynek eredményeképpen 10 sajtómegjelenés történt (térségi televízió, térségi rádió, országos hetilap, megyei napilap, internetes hírportálok).
- Az érintettek jelentős köre a fenntartási terv társadalmi egyeztetésének folyamatáról, a tervek véleményezhetőségéről, a véleményezés módjairól és határidejéről postai levélben (és amennyiben az elérhetőség rendelkezésre állt, kiegészítő jelleggel e-mailben is) értesítésre került. Az értesítő levelek célcsoportok szerinti egyedi összeállítással kerültek kiküldésre. A társadalmi egyeztetés során a hatóságoknak és egyéb államigazgatási szerveknek, valamint kezelőknek és egyéb érintetteknek küldött értesítő levelek tartalmazták a kommunikációt végző E-misszió Egyesület által tárgyidőszakban társadalmi egyeztetésre bocsátott összes Natura 2000 terület fenntartási terveinek véleményezhetőségére vonatkozó információkat (terület kód, név, érintett települések, véleményezési határidők stb.).
- A címzettek köre:
 - Érintett önkormányzatok (1 levél)
 - Natura 2000 támogatást 2011-2014 között igénybe vevő helyben élő gazdálkodók (2 levél).
 - Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Kormányhivatal
 - Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal
 - Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal
 - Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Kormányhivatal, Törvényességi Felügyeleti Főosztály
 - Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal, Törvényességi Felügyeleti Főosztály
 - Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal, Törvényességi Felügyeleti Főosztály
 - Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Kormányhivatal, Földművelésügyi Igazgatóság
 - Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal, Földművelésügyi Igazgatóság
 - Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal, Földművelésügyi Igazgatóság
 - Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Kormányhivatal, Növény- és Talajvédelmi Igazgatóság
 - Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal, Növény- és Talajvédelmi Igazgatóság
 - Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal, Növény- és Talajvédelmi Igazgatóság
 - Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Kormányhivatal, Közlekedési Felügyelőség
 - Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal, Közlekedési Felügyelőség

- Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal, Közlekedési Felügyelőség
- Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Kormányhivatal, Földhivatal
- Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal, Földhivatal
- Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal, Földhivatal
- Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Kormányhivatal, Építésügyi Hivatal
- Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal, Építésügyi Hivatal
- Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal, Építésügyi és Örökségvédelmi Hivatal, Örökségvédelmi Osztály
- Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal, Építésügyi és Örökségvédelmi Hivatal
- Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal, Erdészeti Igazgatóság, Erdőfelügyeleti és Hatósági Osztály, Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Területi Iroda
- Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal, Erdészeti Igazgatóság, Erdőfelügyeleti és Hatósági Osztály
- Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal, Erdészeti Igazgatóság
- Felső-Tisza-vidéki Környezetvédelmi és Természetvédelmi Felügyelőség
- Tiszántúli Környezetvédelmi és Természetvédelmi Felügyelőség
- Észak-magyarországi Környezetvédelmi és Természetvédelmi Felügyelőség
- Felső-Tisza-vidéki Környezetvédelmi és Vízügyi Igazgatóság
- Tiszántúli Környezetvédelmi és Vízügyi Igazgatóság
- Észak-magyarországi Vízügyi Igazgatóság
- Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság
- Nemzeti Földalapkezelő Szervezet
- Nemzeti Földalapkezelő Szervezet Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Területi Iroda
- Nemzeti Földalapkezelő Szervezet Hajdú-Bihar Megyei Területi Iroda
- Nemzeti Földalapkezelő Szervezet Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Területi Iroda
- Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal
- Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei kirendeltség
- Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal Hajdú-Bihar megyei kirendeltség
- Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal Borsod-Abaúj-Zemplén megyei kirendeltség
- Nemzeti Agrárgazdasági Kamara Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei Igazgatóság

- Nemzeti Agrárgazdasági Kamara Hajdú-Bihar megyei Igazgatóság
- Nemzeti Agrárgazdasági Kamara Borsod-Abaúj-Zemplén megyei Igazgatóság
- Vadásztársaságok Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Szövetsége
- Országos Magyar Vadászkamara Hajdú-Bihar megyei Területi Szervezete
- Hajdú-Bihar megyei Vadgazdálkodók és Vadászok Szövetsége
- Országos Magyar Vadászkamara Borsod-Abaúj-Zemplén megyei Területi Szervezete
- Vadászok és Vadgazdálkodók Észak-Magyarországi Területi Szövetsége
- Magán Erdőgazdálkodók Országos Szövetsége
- Vízgazdálkodási Társulatok Országos Szövetsége (VTOSZ)
- Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Önkormányzat Területfejlesztési és Költségvetési Főosztály
- Hajdú-Bihar Megyei Önkormányzat Fejlesztési, Tervezési és stratégiai Osztály
- Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Önkormányzat Hivatala, Terület és Vidékfejlesztési Osztály
- Észak-Alföldi Regionális Tanács
- Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Fejlesztési Ügynökség Kht.
- Észak-magyarországi Regionális Fejlesztési Ügynökség (2 levél)
- Sporthorgász Egyesületek Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Szövetsége
- Hajdú-Bihar Megyei Horgászszervezetek Szövetsége
- Horgász Egyesületek Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Szövetsége
- Erdészeti szakirányítók (19 levél)
- Agrárkamari tanácsadók (128 levél)
- Falugazdász területi irodák (17 levél)
- Vadásztársaságok (83 levél)
- Vízgazdálkodási társulatok (19 levél)
- Horgász egyesületek (106 levél)
- Halászati hasznosítók (8 levél)
- NYÍRERDŐ Nyírségi Erdészeti Zrt.
- A meghirdetett időpontban és helyszínen megtartásra került a falufórum, melyről emlékeztető és fotódokumentáció készült. A fórumon 2 fő vett részt.
- A meghirdetett időpontban és helyszínen megtartásra került a terepbejárás, melyről jegyzőkönyv készült. A terepbejáráson 2 fő vett részt.

- Az érintett önkormányzat (Ófehértó) 2014 augusztusában kifüggesztette a fenntartási tervet.
- A beérkezett véleményeket és észrevételeket összefoglaltuk és megküldtük a tervekészítőnek, valamint a Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóságnak.

3.4.3. Egyeztetés hatósági és területi kezelő szervekkel

Legfontosabb beérkezett vélemények:

Kommunikáció címzettje	Visszajelzett? (tartalom)	Hogyan?	Beépült a tervbe?	Hogyan? Ha nem épült be, miért?
Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Kormányhivatal, Közlekedési Felügyelőség	igen (Növény telepítést a „Közutak tervezése” című ÚT 2-1.201. számú utügyi műszaki előírásban foglaltaknak megfelelően kell elvégezni. Vasút környezetében történő növénytelepítéskor 206198. (XII.21.) KM rendelet, és a közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. tv. 42/A § (1) bekezdésének betartása.)	levélben	nem	A fenntartási terv szemponjából nem releváns
Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal, Erdészeti Igazgatóság, Erdőfelügyeleti és Hatósági Osztály	igen (A fenntartási tervnek igazodnia kell a 2009. évi XXXVII. törvény 112 § (3) bekezdés 2. pontja alapján kihirdetésre került erdőtervrendeletek előírásaihoz, valamint az Országos Erdőállomány adatai és előírásaihoz.)	levélben	nem	nem tett érdemi észrevételt
Felső-Tisza-vidéki Környezetvédelmi és Vízügyi Igazgatóság	igen (Belvízvédelmi munkák elvégzése, vízmegtartás lehetőségeinek további vizsgálata)	e-mailben	igen	Megalapozó dokumentáció 1.3.3.4. Vízgazdálkodási fejezete
Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság	Igen (Ügyféli minőségében a fenntartási terv egy részét az Igazgatóság készítette.)	Ügyfelek voltak, írásban javasoltak	igen	Ügyféli minőségében a fenntartási terv egy részét az Igazgatóság készítette.